

Notat**Status på høreområdet i Region Midtjylland november 2021**

Dato 24-11-2021

Mia Jensen

miluje@rm.dk

1-30-4-06-V

Side 1

I dette notat gives et overblik over og en status på bevillinger, der er givet til høreområdet de senere år herunder udviklingen i aktivitet og ventetiderne. Derudover gives der en status for igangsatte initiativer på baggrund af borgerinddragelsesprocessen i 2020 samt eksempler på, hvad andre regioner har gjort for at nedbringe ventetiderne på høreområdet.

Status for behandlingskapacitet på høreområdet

Høreapparatbehandling kan inddeles i to kategorier:

- a) kompliceret høreapparatbehandling, som varetages af hospitalerne
- b) ukompliceret høreapparatbehandling, som varetages af hospitalerne, men hvor borgerne også har mulighed for at vælge høreapparatbehandling på privat høreklub med offentligt tilskud.

Regionsrådet udmøntede i 2019 5,4 mio. kr. årligt til øget kapacitet på høreområdet for årene 2019-2022. Regionsrådet vedtog ved seneste kapacitetsudvidelse den 29. april 2020 derudover at udmønte 3 mio. kr. afsat i budget 2020 til årligt at øge kapaciteten til kompliceret høretab. Samlet er der tale om en udvidelse af kapaciteten svarende til ca. 2000 flere patienter. I budget 2022 er der endvidere afsat 1 mio. kr. til høreområdet årligt.

Det er i forbindelse med udmøntning af budgetmidler for budget 2021 til sundhedshuse og udgående funktioner desuden besluttet at afprøve et pilotprojekt med en hørebil til udleveringer af høreapparater i borgerens eget hjem, såfremt borgeren har svært ved at forlade eget hjem. Høre bilen forventes at kunne bidrage til 300 ekstra udleveringer af høreapparater om året med mulighed for udvidelse.

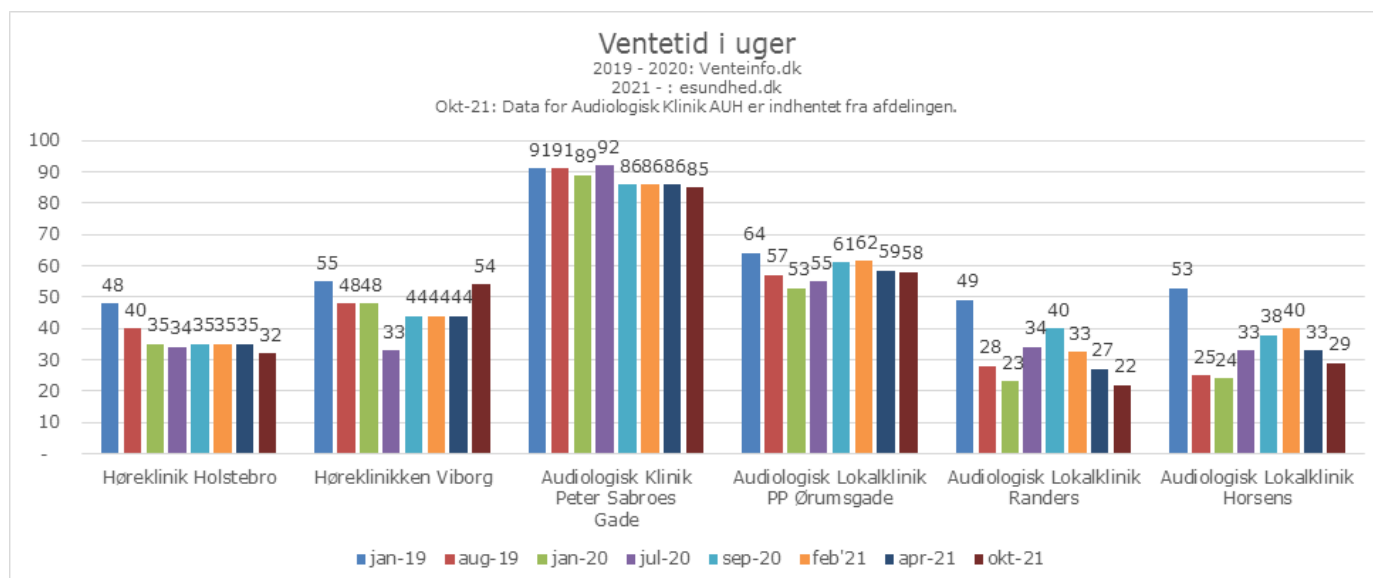
Udviklingen i ventetiderne på høreapparatbehandling fra januar 2019 til oktober 2021

Ventetiderne på høreapparatbehandling har i perioden efter januar 2019 og frem til i dag stort set ligget på et lavere niveau end niveauet i januar 2019, hvor ventetiden på regionens klinikker var mellem 48 og 91 uger.

Der var fra januar 2019 til januar 2020 et fald i ventetiderne for høreapparatbehandling. Ventetiderne faldt fra mellem 48 og 91 uger til mellem 23 og 89 uger. I første halvår af 2020 har der, på grund af Covid-19 nedlukningen i audiologi- og høreklinikkerne i foråret, særligt for lokalklinikkerne i Østjylland, været en stigning i ventetiderne sammenlignet med januar 2020.

Opgørelse af ventetiderne fra oktober 2021 viser, at ventetiderne aktuelt er mellem 22 og 85 uger.

Af grafen nedenfor fremgår udviklingen i ventetiderne for høreklinikkerne i regionen. Det skal bemærkes, at det i opgørelsen ikke er muligt at skelne mellem ventetid på kompliceret og ukompliceret høreapparatbehandling.

Note: stigningen i ventetiden i Viborg i oktober 2021 skyldes langtidssygemeldinger

En øget udvidelse af kapaciteten med henblik på at nedbringe ventetiden vil kræve en nærmere analyse af hospitalernes mulighed for at opskalere i forhold til personale og fysiske rammer. Det har ikke inden for tidsrammen været muligt at afdække denne del.

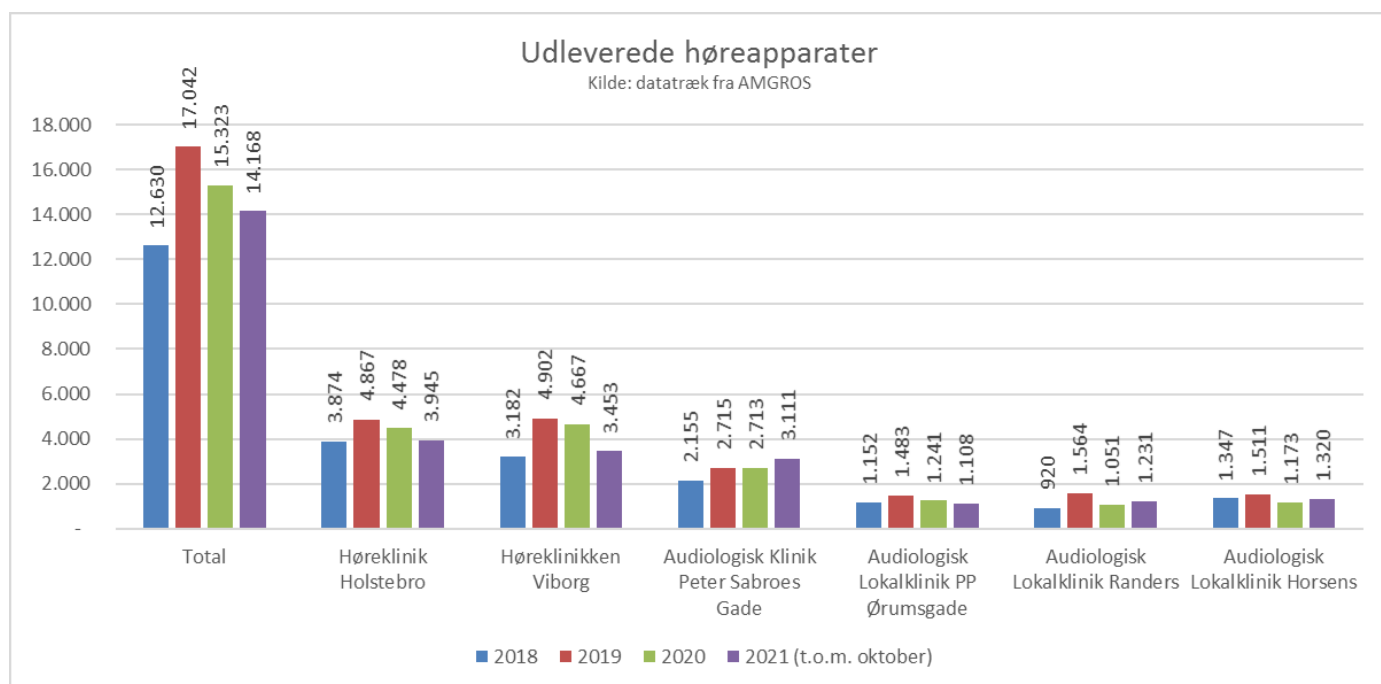
Udvikling i aktivitet opgjort på registrerede udleverede høreapparater (data fra Amgros)

Til opgørelsen af aktivitet anvendes data for antal registrerede udleverede høreapparater (herefter omtalt som udleverede høreapparater) baseret på data fra regionernes indkøbscentral Amgros.

For udviklingen i antallet af registrerede udleverede høreapparater i perioden 2018 til 2019 kan det konkluderes, at der er udleveret 4.412 flere høreapparater til høreklinikkerne, hvilket var en stigning på knap 35 %. Hvis det antages, at en patient i gennemsnit får udleveret 1,8 høreapparater, vil det betyde, at der har været ca. 2.450 ekstra patientforløb fra 2018 til 2019.

I 2020 er der i alt udleveret 1.719 færre høreapparater end i 2019, hvilket skyldes Covid-19 nedlukningen i foråret 2020. Derudover har Amgros orienteret klinikkerne om, at der kan forekomme længere leveringstider eller restordre på høreapparater i forbindelse med Covid-19 situationen i udlandet.

I 2021 er der til og med oktober i alt udleveret 14.168 høreapparater fra Amgros til høreklinikkerne i Region Midtjylland. Hvis udviklingen fortsætter resten af året ud, vil niveauet være tæt på 2019 niveau. Det vil det betyde, at der forventes at være ca. 2.450 ekstra patientforløb i 2021 sammenlignet med aktiviteten i 2018.

Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at trække valide data for fordelingen mellem kompliceret og ukompliceret behandling. Der arbejdes på at skabe et bedre datagrundlag, uden at det skal medføre øget dokumentation for personalet. Det skal til denne opgørelse over aktivitet bemærkes, at høreklinikkerne også ser patienter, som ikke ender med at få udleveret et høreapparat. Antallet af udleverede høreapparater er således ikke fuldstændig retvisende

for den samlede aktivitet i klinikkerne, men det er en god indikator for udviklingen i aktiviteten.

I 2022 forventer vi at have ca. 9.960 patientforløb baseret på antal udleverede høreapparater i 2021 til og med oktober sammenlagt med den forventede meraktivitet i 2022. Den forventede meraktivitet i 2022 er beregnet ud fra forventet aktivitet hos høre bilen (ca. 300 patientforløb) og forventet aktivitet for 1 mio. kr. afsat i budget 2022 (ca. 220 patientforløb).

Status på anbefalinger fra borgerinddragelsesproces i 2020

Regionsrådet anbefalede i 2020 Sundhedskoordinationsudvalget at igangsætte et fælles arbejde med henblik på at styrke patientforløbet for borgere med høretab på tværs af region og kommuner. Baggrunden for dette var en række anbefalinger, som var udviklet i en borgerinddragende proces. I regi af Sundhedskoordinationsudvalget og sundhedsaftale-samarbejdet er der nedsat en arbejdsgruppe, som skal komme med forslag til et bedre og mere sammenhængende forløb for borgerne og større lighed i høreapparatbehandlingen på tværs af regionen. Sundhedskoordinationsudvalget forventes at få et forslag til behandling på et møde i 2. kvartal 2022. I forbindelse med dette arbejde vil Høreforeningen blive inviteret til en dialog om initiativerne.

Øvrige tiltag på høreområdet

Der er ligeledes gang i en række nationale tiltag angående *Høreområdet i fremtiden*, hvor der arbejdes med at udbrede information til borgerne om de forskellige offentlige og private tilbud eksempelvis via en pjece om høreapparat til voksne. Derudover sættes der med kommende nationale faglige kvalitetskrav og anbefalinger for høreapparatbehandling fokus på at sikre kvaliteten af behandlingen hos voksne både i privat og offentligt regi. Endvidere arbejdes der også nationalt på at forbedre data på høreområdet om bl.a. ventetider samt med et projekt, som skal gøre visitation til høreapparatbehandling mere digital og effektiv.

Status for høreområdet i de øvrige regioner

Der gives en kort status for henholdsvis initiativer i Region Syddanmark og Region Sjælland.

Aktuelle ventetider i de andre regioner til offentlig høreapparatbehandling (fra esundhed.dk):

Region Syddanmark: mellem 4 og 10 uger

Region Nord: mellem 1 og 52 uger

Region Sjælland: mellem 5 og 20 uger

Region Hovedstaden: mellem 1 og 21 uger

Det har inden for tidsrammen været muligt at indhente eksempler på indsatser på høreområdet fra Region Syddanmark og Region Sjælland.

Region Syddanmark

Ventetiden på regionens fire hørelinikker er igennem de seneste tre år nedbragt, så de nu ligger på 4-10 uger, afhængigt af hvor borgeren skal undersøges. I august 2020 lå det tal på 10-37 uger, og i 2018 lå tallet på 59-121 uger.

I 2017 godkendte regionsrådet i Region Syddanmark en handleplan for at få nedbragt ventetiden. Handleplanen bestod af tre initiativer. Det første var, at loft over afregning og

aktivitet blev fjernet. Konkret betyder det, at høreklinikkerne kan behandle og udlevere så mange høreapparater, som der er efterspørgsel på. Sygehus Lillebælt og OUH havde således en overgang åbent i weekender og længere tid på hverdage for at øge aktiviteten og pukkelafrvikle. De årlige udgifter til høreapparater udleveret i offentligt regi er i perioden 2017 – 2020 steget med 13,8 mio. kr. Det årlige budget til høreklinikkerne er i perioden 2017- 2020 steget med 23 mio. kr. I alt har denne indsats således kostet 36,8 mio. kr. i perioden 2017-2020.

Derudover er der i alt prioriteret 3,5 mio. kr. i budgetaftalerne 2019 og 2021 til udvidelse af den eksisterende kapacitet. I alt er der etableret fire hørebokse med henholdsvis to i Middelfart og to i Svendborg.

Endvidere er der givet en pulje på 1,5 mio. kr. årligt til uddannelse af flere audiologiassistenter med henblik på at understøtte, at der er mulighed for rekruttering af denne faggruppe.

Region Sjælland

Administrationen har kendskab til følgende eksempler på indsatser på høreområdet i Region Sjælland:

- Oprydningsarbejde i ventelister
- Indsatser for at undgå udeblivelser fra patienter
- Som supplement til den offentlige høreapparatbehandling har regionen indgået en særlig aftale, hvor lokale øre-, næse-, halslægeklinikker tilbyder høreapparatbehandling på offentlige vilkår og uden udgifter for borgerne (puljeklinikordning)
- Flere midler til de audiologiske klinikker til flere ansættelser
- De har samlet lægerne ét sted og etableret flere lokalklinikker med audiologiassistenter
- Etableret samarbejde med kommunerne, sådan at kommunerne kan yde hjælpeservice på kommunikationscentre